

Det Raad, som er tænkt at skulle have den væsentlige Magt her, det saakaldte snævrere Valutaraad, bestaar, som man ser, af 5 Bankdirektører og 5 Repræsentanter for Erhvervene, som jeg andetsteds har tilladt mig at kalde for Gidsler. De skal sidde og forestille noget uden i Virkeligheden at have nogen betydende Indflydelse. Naar der her saaledes kommer til at sidde een Repræsentant for Landbruget overfor 9 andre Medlemmer, regner jeg ikke den Indflydelse og Myndighed for ret meget, som denne ene Repræsentant vil faa. Det er dette Raad, som skal udstede Valutaattester, og uden at Importøren, Købmanden, eller hvem det nu er, der vil indføre, har en saadan Attest at forevise ved Toldstederne, kommer der ingen Varer ind i Landet.

Det er en uhyre Magt, der her lægges i Bankernes, og det vil egentlig sige Kapitalmagtens, Haand. Dette Valutaraad vil drukne i den Dyngge Papir, der vil høbe sig op foran det i Form af Begæringer og Ansøgninger; thi det vil ikke blive saaledes, at man kun een Gang ansøger om Valuta. Man har allerede nu hørt, at det er ved at blive Praksis, at Folk søger een Gang og faar nej, de søger en Gang til og faar ogsaa nej, og saa søger de tredje Gang og faar ja. Og saaledes vil det ogsaa komme til at gaa i Fremtiden. Derfor siger jeg, at der vil dyngge sig en saadan Masse Papir op for dette Raad, at det straks vil drukne i denne Dyngge. Der bliver ogsaa Tale om en uhyre stor Administration. Der er blevet talt om, at Ernæringsraadet var en meget stor Administration, og det var det ogsaa; men jeg er tilbøjelig til at tro, at gennemfører vi det foreliggende Lovforslag, vil det blive nødvendigt at etablere en endnu meget større Administration.

Men desuden vil Foranstaltningen, som det ogsaa er paapeget, nødvendiggøre en Rationering af de Varer, der er her i Landet, og en Prisregulering, der vil komme til ganske anderledes at gaa i Enkeltheder og være ganske anderledes omfattende, end hvad vi hidtil har kendt, og det har saa vist ikke været saa lidt endda. Jeg ser ogsaa saaledes paa det, at det vil være meget værre, naar man giver en saadan Bemyndigelse til dette Valutaraad, hvori Bankerne har en overvejende Indflydelse og Magt, end det var, da den højtaerede

Indenrigsminister regerede ved Hjælp af Loven af 7. August. Thi det var jo altid en Person, et Medlem af den siddende Regering, der offentligt kunde kritiseres, og som man ogsaa kunde faa i Tale her i Rigsdagen. Men Bankmagten, Kapitalmagten, er mere upersonlig, den vil bryde sig Pokker om, hvad man skriver, eller hvad man siger i Rigsdagen.

Det Spørgsmaal har flere Gange været fremme, hvorvidt det nu var forsvarligt at indføre her til Landet de Raavarer, som Landbruget har Brug for, naar Foderkagerne er saa dyre, naar Majsene er saa dyr, naar Kunstgødningen er saa dyr o. s. v. Jeg mener, at det vilde være en fuldkommen taabelig Politik, om man vilde indskrænke Tilførselen af Raavarer til Landbruget. Det er derfra, vi venter at faa vore Indtægter, og det vilde se lidt underligt ud, om et saadant Raad skulde sidde og afgøre, om det er rigtigt at tilføre Landbruget disse Varer, thi det har dette Raad ingen Forstand paa. Det er alene den enkelte Landmand, der kan bedømme, om det nu betaler sig for ham i hans Bedrift at bruge mere eller mindre af disse Raavarer til Landbrugsproduktion. Der er ingen anden end han alene, der kan afgøre det. Saa snart han opdager, at han ikke faar sine Indkøb betalt igen gennem den Produktion, han faar at udføre, saa har han saa stor økonomisk og praktisk Sans, at han selv indskrænker sit Forbrug og sit Indkøb.

Der er ogsaa Fare for, saaledes som jeg før har nævnt, at Tilladelse til Indførsel af de Driftsmidler, som Landbruget har Brug for — jeg tænker her særlig paa Landbruget — skulde blive nægtet. Der er nægtet Tilladelse til Indførsel af Maskiner og andre Driftsmidler, som man fra Landbrugssets Side har ønsket indført, og som man havde kunnet købe meget billigere i Udlandet end herhjemme. Forholdet er i mange Tilfælde det, at Varene kan leveres Forbrugerne her billigere ved Indkøb i Udlandet, end de kan faas fra den hjemlige Industri, og det drejer sig ikke blot om, at de fra Udlandet kan faas halvt saa billige, de kan faas endnu billigere.

Der er af foregaende Talere sagt, at det foreliggende Forslag vil betyde en øget Toldbeskyttelse. Det vil det ganske sikkert ogsaa. Man vil kunne paaberaabe